

ԵՐԶԱՆԿԱԶԻՇԱՏԱԿ ԳԵՈՐԳ Զ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԿՈՆԴԱԿԸ՝
ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱՇՆՈՒՄ ՄԵՌՈՆՕՐԶՆԵՔ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ*

ԳԵՈՐԳ ԵԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ,
ՈՂՈՐՄՈՒԹՅԱՄՔ ՏԵԱՌՆ ԵՒ ԿԱՄՕՔՆ ԱԶԳԻՍ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ,
ԵԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵՆՈՐ
ԱԹՈՌՈՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ՍՐԲՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ ԷԶՄԻԱՇՆԻ

ՄԵՍԻ ՏԱՆՆ ԿՈՒԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ Տ. ԽԱԴ
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ, ՍՐԲՈՅՆ ՍԱՂԻՄԱՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ
ՏԵՂԱՊԱՀ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ Տ. ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԷՐՏԷՐՅԱՆԻՆ, ԿՈՍ-
ՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ԽԱԶՍԱՐՅԱՆԻՆ, ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՅ ՀԱՄՕՐԷՆ ԹԵՄՕՐԷՒՅ ՀԱՅՈՑ,
ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՐՅ, ԵՂՔԱՐՅ ԵՒ ՀԱՄԱՅՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆՍ, ՀԱՐԱԶՄԱՏԻՅ ՄԱՅՐ
ԱԹՈՌՈՑ ՍՐԲՈՑ ԷԶՄԻԱՇՆԻ Ի ԳԱՀԷՆ ՍՐԲՈՑ ՀՕՐՆ ՄԵՐՈՅ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒ-
ՍԱՒՈՐԶԻ ԵՒ Ի ԳԱՀԱԿԱԼԷ ՆՈՐԻՆ՝ ՏԻՐԱԽԱՆԴ ՈՂՋՈՅՆ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՍ-
ՏՈՒԱԾԱՅԻՆ

Քաանութ արի է, որ Ա. Էջմիածնում տեղի ունեցած չէ Սրբա-
լույս Մեռոնի օրհնությունը, հայ ժողովրդի արհմ մոտիկ նվիրական
եվ խորհրդավոր սուրբ արարողությունը, որի նեկեվանքով գրկվել է
նա հոգեկան բարձր միջնաբերությունից:

Երջանիկ եմք, որ բախտ պիտի ունենանք կատարելու եկեղե-
ցական-ազգային այդ հուզիչ եվ խորհրդավոր հանդեսը՝ Սրբալույս
Մեռոնի օրհնությունը, պահպանելով Հայաստանյայց Առաքելա-
կան Եկեղեցու դարեւոյդ արքագործված եվ նվիրական դարձած
սրբազան խորհուրդը, որ՝ որպես հայրենի սուրբ ավանդ, բողի
են մեզ մեր երջանկահիշատակ հայրապետներ:

* Երջանկահիշատակ Տ. Տ. Գեորգ Զ. Կաթողիկոսի սույն կոնդակը արտատպվում է մեր
ամսագրի 1951 թվականի № IV-ից:— ԽՄՐ.:

Առավել բախտավոր ենք մենք՝ մանավանդ այն պատճառով, որ Սրբալույս Մեռոնի օրհնությունը առաջին անգամ Մենք պիտի կատարենք Մայր Հայաստանի ազատ եվ անկախ պետականության վսեմ պայմաններում, Մայր Հայրենիքի եվ հայրենի հառազատ իշխանության հովանու տակ՝ ի մխթարություն հայ ժողովրդի եվ ի փառս Հայ Եկեղեցու:

Ս. Գրիում օծման յուրը որպես նյութեղեն միջնորդ է, որով աստվածային Հոգին եվ շնորհը իջնում եվ ներգործում է մարդոց եվ իրերի վերա: Ուստի եվ Հին Ուխտի մեջ՝ շատ հին ժամանակներից, օծումն ուներ նվիրագործող նշանակություն եվ՝ ինչպես առարկաներ, նույնպես եվ անձինք, որոնք նվիրված էին Աստուծո նպաստակության, օծվում էին ձիթեմու յուղով: Այսպես՝ օծված էր Մովսեսի Վկայության Խորանը իր բոլոր կահավորությամբ՝ Սրբության Սեղանով եվ Ավագանով: Օծմամբ էր ընդունում նաեվ իր սուրբ կոչումը սեղանին սպասավորող ֆահանան, որի ամբողջ կյանքը նվիրված պիտի լինի Աստուծո պաշտամանը:

Հայ ժողովրդի համար եվս Սրբալույս Մեռոնը, որպես նվիրական եվ խորհրդավոր սրբություն, սերտորեն կապված է ֆրիստոնեական պաշտամունքի հետ, ուստի եվ ամեն մի իր եվ անձն այն ժամանակ է միայն սրբազան ույթ ստանում նորա աչքին, երբ Սրբալույս Մեռոնի դրոշմը կա վերան: Նա խաչ է հանում երեսը՝ Եկեղեցու, Ս. Սեղանի, Ս. Ավագանի եվ սրբոց պատկերների առաջ, որովհետեվ Սրբալույս Մեռոնով սրբագործված են, համբուրում է Եկեղեցու պաշտոնյայի աչքը, որովհետեվ օծյալ է:

Հայ Եկեղեցին մի ազգային գեղեցիկ ավանդություն ունի, այն՝ որ Սրբալույս Մեռոնի օրհնությունը սկիզբ է առել Ս. Լուսավորչից եվ ամեն անգամ՝ նոր Մեռոն օրհնելիս՝ հին Մեռոն են խառնում հետք, որով Ս. Լուսավորչի օրհնած Մեռոնի խմորը անցնում է նորին, եվ այսպես Սրբալույս Մեռոնը կապում է հայի ներկան հեռավոր անցյալի հետ:

Սրբալույս Մեռոնը հանդիսանում է նաեվ ամենասերս եվ անխզելի զոդը, որով՝ ի սփյուռս աշխարհի տարածված հայությունը կապվում է իր ֆրիստոնեության ծագման վայրի՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հետ: Այս կապն է պատճառը, որ երբ Սրբալույս Մեռոնի կարսան դրվում է Երկնավոր ճարտարապետի ցուցմամբ հիմնված Միածնաէջ Տաճարի Ս. Սեղանի առաջ, բեմի վերա, եվ Ս. Լուսավորչի հաջորդ՝ Ամենայն Հայոց Ընդհանրական Հովվապետի օրհնության կոնդակը հրավիրում է իր հաժապեցյալ հոսին դեպի հանուրց Հայաստանյայց Մայր Աթոռը՝ հանդիսատես եվ տոնակից լինելու Սրբալույս Մեռոնի մեծագույն եվ խորհրդավոր հանդեսի կատարմանը՝ արսասանանից եվ Հայրենի Երկրի

հեռավոր եվ մերձավոր վայրերից գալիս ու համախմբվում է հայ ժողովուրդը Մայր Աթոռի շուրջը, ուր տեղի է ունենում այնպիսի մեծաշուք եվ հոգեպարար հանդես, որի նմանը չկա հայ մարդու համար ո՛չ մի տեղ եվ ո՛չ մի առթիվ:

Նկատի առնելով՝ որ 1926 թվականից ցայսօր Սրբալույս Մեռոնի օրհնություն տեղի չի ունեցել՝ եվ ներկայումս Հայ Եկեղեցին Սրբալույս Մեռոնի մեծ կարիք ունի, նկատի առնելով նաեվ հայ ժողովրդի կրոնական պահանջն ու անսահման տենչը Սրբալույս Մեռոնի օրհնության խորհրդավոր հանդեսը տեսնելու, այլեվ նորա իղձերի բարգման հանդիսացողների բանավոր եվ գրավոր պահանջկոտ դիմումները՝ Մենք, չնայելով աշխարհի ալեկոծ վիճակին, Ս. Հոգու զորության եվ շնորհին ապավինած, սույն հայրապետական կոնդակով ծանուցանում ենք Մեր լծակից եվ գործակից եղբայր, Եկեղեցու հավատարիմ պաշտոնեության եվ Մեր սիրեցյալ հոսին, որ 1954 թվականի սեպտեմբերի 26-ին, Վարազա Ս. Խաչի տոնին, որտեղ ենք Սրբալույս Մեռոնի օրհնություն կատարել Հայ Եկեղեցու հնավանդ սովորության համաձայն:

Լիափույս ենք, որ հայ հավատացյալ մարդը՝ հավատով զինված, իր նախնյաց արդարամիտ եվ անձնվեր ոգով ներշնչված, համարձակ կկատարե իր բարոյական պարտքը:

Մենք հավատում ենք, որ մեր նախնյաց եվ մեր ներկա Սրբություն Սրբոցը՝ հայ քրիստոնյա մարդու Լուստ Տաճարը՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը՝ իր սրբություններով, եվ մեր ներկա Մայր Հայրենիքը՝ իր պատմական հուշարձաններով, որպես մագնիսական ուժ, կբերեն տարաբնակ եվ հեռաբնակ հայ ժողովրդի ներկայացուցիչներին ու կհամախմբեն պատմական Տաճարի շուրջը՝ Հայրենիքի կարոտն առնելու, հայրենի երկրի անցյալ եվ ներկա հուշարձանները տեսնելու, նորա ներկա կուլտուրական վերելքով հիանալու, նորա տնտեսական խոշոր հառաջդրած մարմար ոգեվորվելու եվ իր կրոնական ծառավոր հագեցնելու՝ համբուրելով իր սրբությունները ու՝ իր արժեք մտքի Սրբալույս Մեռոնի օրհնությունը տեսնելով՝ ոգեշնչվելու եվ՝ արձագանքելով իր նախնյաց արժանույժ զգացմունքին՝ ձայնելու. «Եկայք շինեսցուք սուրբ գիտության լուսոյ...»: Հայրենի երբեմնի ավեր երկիրը՝ այսօր շինած՝ պայծառ պահենք, զորացնենք եվ նորանով զորանանք ու մխիթարվենք: Որպեսզի մենք չպարծենանք միայն մեր հոգեվոր կյանքի կենտրոնի պատկառելի հնությանը, նրա աստվածական ուժի հարստապետությամբ եվ անցյալ փառքով, պետք է մեր Հայրենի Տաճարն ու Հայրենի Երկիրը արժանույթ պայծառ ու հմայիչ եվ ներհույս կենդանի ու կենսատու պահենք՝ արժանավոր ժառանգ հանդիսանալով մեր սեղծագործող, հերոսածին, պանծալի նախնյաց:

Աղոթենք կենսասու Փրկչին, որ տարածե իր հովանի բազուկը Հայ երկրի վերա, զորացնե եվ արիացնե հայ ժողովուրդն ու հայ հոգեվորականությունը իրենց բարոյական, սնսեսական եվ կրոնական պարսփը կատարելու հանդեսը Հայ Ազգի, Հայրենիքի եվ Հայ Եկեղեցու:

Մաղթենք սիրո եվ խաղաղության Փրկչին, որ մարդասեր ու խաղաղասեր ոգի ներշնչե աշխարհին, որպեսզի մարդկությունը ստեղծագործական խաղաղ ու երջանիկ կյանք վարե:

Շնորհք եւ ողորմութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեւեանդ. ամէն:

Գեորգ Զ

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Տուաւ կոնդակս ի 21-ն ապրիլի
1954 Փրկչական ամի,
և ի տումարիս Հայոց ՌՆԳ,
յիցնեբորդում ամի Հայրապետութեան Մերոյ,
ի Վանս Սրբոյ Էջմիածնի: